

BSEERWATOR ŚWIĘTOKRZYSKI

**BIULETYN REGIONALNEGO OŚRODKA
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Nr 2/2015

**WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE**

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Władysław Kosiniak-Kamysz

Warszawa, 14 października 2015 r.

**Szanowny Pan
Adam Jarubas
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego**

Szanowny Panie Marszałku,

bardzo dziękuję za zaproszenie na *uroczystą galę wręczenia nagród laureatom plebiscytu „Świętokrzyski Anioł Dobroci”*. Niestety, zaplanowane obowiązki i podjęte zobowiązania uniemożliwiają mi skorzystanie z zaproszenia.

Gratuluje zorganizowania kolejnej edycji plebiscytu „Świętokrzyski Anioł Dobroci”. Idea uhonorowania instytucji pomocy społecznej, stowarzyszeń, a także osób fizycznych szczególnie zaangażowanych w działania na rzecz potrzebujących zasługuje na słowa uznania. Państwa inicjatywa przyczynia się do promowania postaw aktywnego zaangażowania obywateli, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych w rozwiązywanie spraw i problemów społecznych. Dzięki Waszym staraniom osoby, które potrafią przedłożyć potrzeby drugiego człowieka nad własne, zostaną docenione.

W tym wyjątkowym dniu jest mi niezmiernie miło skierować do laureatów plebiscytu szczególne słowa uznania za służbę człowiekowi, któremu los nie szczędził trosk i kłopotów. Państwa postawa oraz liczne inicjatywy służące bliźniemu są realizacją pięknego przesłania Papieża Świętego Jana Pawła II – *człowiek jest wielki nie przez to co ma, nie przez to kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi*. Działania te zasługują na szczególne poważanie i szczerzy podziw.

Zarówno Laureatom, jak i wszystkim Państwu życzę pomyślności w realizacji zawodowych i osobistych planów, wielu inspiracji w dalszej pracy na rzecz potrzebujących oraz niezapomnianych wrażeń związanych z udziałem w uroczystości.

Serdecznie pozdrawiam i łączę wyrazy szacunku

Władysław Kosiniak-Kamysz

XI PLEBISCYT „ŚWIĘTOKRZYSKI ANIOŁ DOBROCI”

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego już po raz jedenasty wyróżnił tych, którzy bezinteresownie wspierają najbardziej potrzebujących w naszym regionie. Statuetki „Świętokrzyskiego Anioła Dobroci” i wyróżnienia podczas uroczystości odbywającej się w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach wręczał Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Piotr Żołądek wraz z Dyrektorem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej – Barbarą Jakacką - Green.

Plebiscyt „Świętokrzyski Anioł Dobroci” został zorganizowany po raz pierwszy przez Samorząd Województwa w 2005 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego dostrzegając pełną oddania i pasji pracę ludzi wielkiego serca przyznaje statuetkę „Świętokrzyskiego Anioła Dobroci” w kategorii indywidualnej i grupowej. W uroczystości wręczenia nagród wzięli udział przedstawiciele jednostek pomocy i integracji społecznej, podmiotów reintegracyjnych i organizacji pozarządowych.

- „Każdemu wystąpieniu towarzyszy pewien ładunek emocji, ale dziś jest on szczególnie duży bo spotykamy się z cichymi bohaterami życia wielu osób. Chcę państwu podziękować za to, że w tak trudnych czasach, pełnych komercjalizacji i indywidualizacji, pracujecie dla dobra innych. Pokazujecie tym samym, że waszemu działaniu towarzyszą refleksja i system wartości, dzięki którym poszukujecie odpowiedzi na pytania po co i dla kogo żyjemy. Wszystko co czynicie, czynicie z dobroci serca i za to należą wam się brawa bo pokazujecie innym, że można żyć inaczej, lepiej dla ludzi”. – mówił Piotr Żołądek – Członek Zarządu Województwa, który podziękował również za organizację plebiscytu pracownikom Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej z Dyrektorem Barbarą Jakacką - Green na czele.

Statuetkę „Świętokrzyskiego Anioła Dobroci” w kategorii indywidualnej wraz z nagrodą pieniężną otrzymał Ojciec Paweł Chmura - Gwardian Klasztoru Podwyższenia Krzyża Świętego Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych w Chęcinach.

- „Jest to 11 edycja tej nagrody, a ja 11 lat mieszkam w Chęcinach i czuję się członkiem Ziemi Świętokrzyskiej. Czuję się częścią tej wspólnoty i wychwalam ją zawsze. Jestem i chcę zobaczyć w innych człowieka i jego serce.

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Piotr Żołądek, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej – Barbara Jakacka-Green, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Łągowicach – Jerzy Kulpiński, Prezes Stowarzyszenia LGD „Krzemienny Krąg” w Bałtowie – Jarosław Kuba, Prezes koła Polskiego Związku Niewidomych w Starachowicach – Izabela Wałęga, Gwardian Klasztoru Podwyższenia Krzyża Świętego Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych w Chęcinach – Ojciec Paweł Chmura.

Człowieka trzeba zawsze kochać i zawsze mu pomagać bo każdy może się pogubić. Poszedłem do zakonu aby czynić dobro i staram się to robić. Wszystkie moje działania, które zostały docenione, to wynik pomocy ludzi, których spotykam” – odbierając statuetkę powiedział laureat.

W kategorii zespołowej Statuetka „Anioła Dobroci” przyznano dla Domu Pomocy Społecznej w Łągowicach. Odebrał ją Dyrektor Jerzy Kulpiński.

- „Jestem szczęśliwy, że mogłem odebrać to wyróżnienie. To nagroda dla każdego ze 135 pracowników, którzy ciężko pracują by służyć mężczyznom niepełnosprawnym.

Dziękuję za docenienie ich pracy”. – powiedział nie kryjąc wzruszenia Jerzy Kulpiński.

Wyróżnienie w kategorii indywidualnej otrzymała Pani: Izabela Wałęga - Prezes Koła Polskiego Związku Niewidomych w Starachowicach i Pan Jarosław Kuba ze Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg” w Bałtowie.

Wyróżnienie w kategorii indywidualnej w postaci nagrody rzeczowej trafiło do Izabeli Wałęga - Prezes Koła Polskiego Związku Niewidomych w Starachowicach.

- „To wyróżnienie będzie mnie mobilizowało do dalszej pracy i dziękuję wszystkim tym, którzy pomogli mi w realizacji mojej misji”. – powiedziała Izabela Wałęga.

- „Gdy przed tą uroczystością zapytano mnie, co znaczy dla mnie określenie „Anioł Dobroci” odpowiedziałem: to synonim człowieka, bo według mnie anioł dobroci jest w każdym z nas”. – dodał Jarosław Kuba – wyróżniony.

Goście po oficjalnej części uroczystości zostali zaproszeni na spektakl „Zemsta” w reżyserii Piotra Szczerkiego (ś.p.).

KIERUNEK

EKONOMIA SPOŁECZNA

Inauguracyjne posiedzenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej

Na mocy Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 czerwca 2015 roku powołany został Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, który tworzą przedstawiciele samorządów oraz sektora ekonomii społecznej, nauki i biznesu.

Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej jest ciałem opiniodawczo – doradczym, wspomagającym koordynację działań na rzecz ekonomii społecznej. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej oraz zapisami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej zadania związane z koordynacją działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie realizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Działania te w szczególności obejmują: inspirowanie i promowanie nowych metod działań w zakresie aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej, wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi, a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji, monitorowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości społecznej służącej zwiększeniu aktywności społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Otwarcie posiedzenia Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej: Barbara Jakacka Green – Dyrektor ROPS.

Pierwsze posiedzenie Komitetu odbyło się 03 sierpnia 2015 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach. Na posiedzeniu dyskutowano o zapisach Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Określone zostały także kierunki wsparcia ekonomii społecznej oraz koordynacja i monitorowanie działań w zakresie ekonomii społecznej w regionie.

Inauguracyjnemu posiedzeniu przewodniczyła Pani Barbara Jakacka – Green, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, wiceprzewodnicząca Komitetu. Przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Pan Michał Kocia, koordynator Obserwatorium Integracji Społecznej jednocześnie pełniący funkcję sekretarza Komitetu, przedstawił w formie prezentacji multimedialnej stan i perspektywy rozwoju ekonomii społecznej na najbliższy okres w oparciu o projekt Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Świętokrzyskim do 2020 roku. Prezentacja zawierała strukturę opracowanego dokumentu, część programową oraz monitoring projektu.

Członkowie Regionalnego Komitetu Ekonomii dyskutowali nad rozwojem ekonomii społecznej w regionie świętokrzyskim opierając swoje uwagi na doświadczeniu związanym z prowadzeniem działań w organizacjach społecznych. Projekt Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej Województwa Świętokrzyskiego został poddany konsultacjom społecznym od 03 do 16 sierpnia br.

W ożywionej dyskusji członków Komitetu przedstawione zostało dotychczasowe wsparcie Samorządu Województwa dla podmiotów ekonomii społecznej.

Omówiono Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020 z uwzględnieniem wsparcia dla Podmiotów Ekonomii Społecznej w tym Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej. Uczestnicy posiedzenia zapoznani zostali ze stanem prac realizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w zakresie koordynacji ekonomii społecznej w regionie i działaniami związanymi z procesem akredytacji Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, które połączone zostały w konsorcja.

Obrady posiedzenia Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Wyniki Procesu Akredytacji Świętokrzyskich OWES

23 września br. odbyło się posiedzenie Komitetu Akredytacyjnego do spraw systemu akredytacji oraz standardów usług i działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Komitet Akredytacyjny zarekomendował OWES z pięciu aplikujących w regionie o uzyskanie akredytacji. Są to:

- Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES): lider Caritas Diecezji Kieleckiej, w skład konsorcjum wchodzi (obok lidera): Fundacja Centrum Europy Lokalnej, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Kielcach;

- Kielecki Inkubator Ekonomii Społecznej, lider Stowarzyszenie Integracja i Rozwój,

w skład konsorcjum wchodzi (obok lidera): Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg”, Fundacja „PEStka” oraz Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL.

W wyniku procedury odwoławczej akredytację uzyskał Świętokrzyski OWES utworzony przez konsorcjum, w którego skład wchodzi Podkarpacka Agencja Konsultingowa Sp. z o. o. i Akademia Przedsiębiorczości Sp. z o. o.

MONITORING WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W 2014 roku na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej zrealizowane zostały dwa regionalne badania społeczne:

- Sytuacja społeczno - ekonomiczna rodzin z dziećmi w województwie świętokrzyskim;
- Migracje zarobkowe w województwie świętokrzyskim.

Badania realizowane były w ramach zadania samorządu województwa wynikającego z ustawy o pomocy społecznej tj. monitorowanie wybranych problemów społecznych. Badania sfinansowane zostały ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji”.

Sytuacja społeczno – ekonomiczna rodzin z dziećmi w województwie świętokrzyskim

Raport z badania przeprowadzonego w 2014 roku

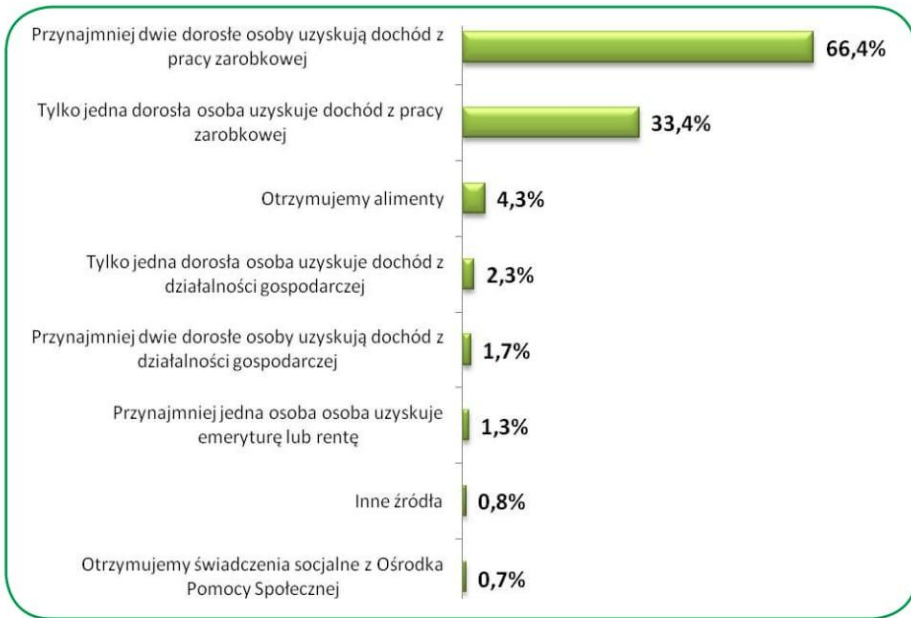
W badaniu udział wzięło 602 respondentów. W grupie respondentów znalazły się rodziny pełne, samotnie wychowujące własne dziecko oraz osoby będące w związku niesformalizowanym i wychowujące dzieci wraz ze swoim konkubentem/ką lub stałym partnerem życiowym oraz rodziny zastępcze. Zakres badania objął obszary takie, jak: sytuacja bytowa rodzin, relacje społeczne, problemy opiekuńczo-wychowawcze, edukacja, zdrowie, wypoczynek i rekreacja.

W wyniku przeprowadzonego badania społecznego stwierdzono, że sytuacja ekonomiczna rodzin w województwie świętokrzyskim jest umiarkowanie zadowolająca. Największe zadowolenie z sytuacji ekonomicznej przejawiały rodziny wychowujące tylko jedno dziecko. W gorszej sytuacji ekonomicznej znajdują się przede wszystkim rodziny niepełne, gdzie blisko 40% badanych stwierdziło, że uzyskiwane dochody wystarczają przede wszystkim na podstawową żywność i tańszą odzież.

W nieco lepszej sytuacji znajduje się 27% rodzin, których dochody całkowicie wystarczają na żywność oraz odzież, jednak nie zawsze pozwalają na zaspokojenie mniej ważnych potrzeb. Na całkowitą wystarczalność uzyskiwanych dochodów w zakresie bieżących wydatków, jednak bez możliwości odłożenia pewnych środków wskazało blisko 17% respondentów. Nieco mniej liczną grupę 10% stanowiły osoby będące w komfortowej sytuacji finansowej, która obok zaspokojenia bieżących potrzeb daje możliwość zaoszczędzenia.

Wykres 1: Poziom wystarczalności dochodu na potrzeby rodziny.
Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Wykres2: Źródła utrzymania rodzin.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Przeprowadzone badanie wykazało, że główne źródło utrzymania rodzin w regionie świętokrzyskim stanowi dochód z pracy zarobkowej. 66,4% respondentów zapewniło, że taki przychód uzyskują przynajmniej dwie osoby w rodzinie. W kolejnych 33,4% rodzin dochód taki uzyskuje jedna osoba. Ankietowani wskazali także na inne, niewyszczególnione w ankiecie źródła, a były to: gospodarstwo rolne oraz zasiłek dla bezrobotnych.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że im więcej dzieci do 18 roku życia jest w rodzinie, tym mniejszy jest stopień zadowolenia z sytuacji mieszkaniowej danej rodziny. Innymi słowy, im więcej dzieci, tym większa liczba osób w mieszkaniu, co przyczynia się niejednokrotnie do konieczności współdzielenia pokoju, biurka czy innych elementów z wyposażenia. Respondenci, którzy posiadający jedno niepełnoletnie dziecko byli

w 78,2% przypadków zadowoleni z sytuacji mieszkaniowej. Przeprowadzona w województwie świętokrzyskim ankietyzacja wykazała, że prawie wszystkie badane rodziny utrzymują dobre relacje z sąsiadami. Relacje te sprowadzają się przede wszystkim do rozmów podczas przypadkowych spotkań. Około dwukrotnie rzadziej wskazywano na wspólne uczestnictwo w różnego rodzaju wydarzeniach w miej-

scowości bądź też pożyczanie sobie różnych rzeczy. Dostyc istotnym wnioskiem z badań jest relatywnie słaby poziom społeczeństwa obywatelskiego czy też niski poziom kapitału społecznego. Brak zainteresowania kwestiami miejsca zamieszkania, gminy czy miasta, brak szerokiego zaangażowania w sprawy lokalne – to wszystko wskazuje na brak aktywności mieszkańców – również członków rodzin. Wyjaśnieniem tej kwestii może być brak ukształtowanych w historii wzorów zachowań dotyczących zaangażowania obywatelskiego, borykanie się z problemami codzienności, a tym samym brak czasu na aktywność obywatelską, niemniej jednak wynik tego rodzaju zjawiska spo-

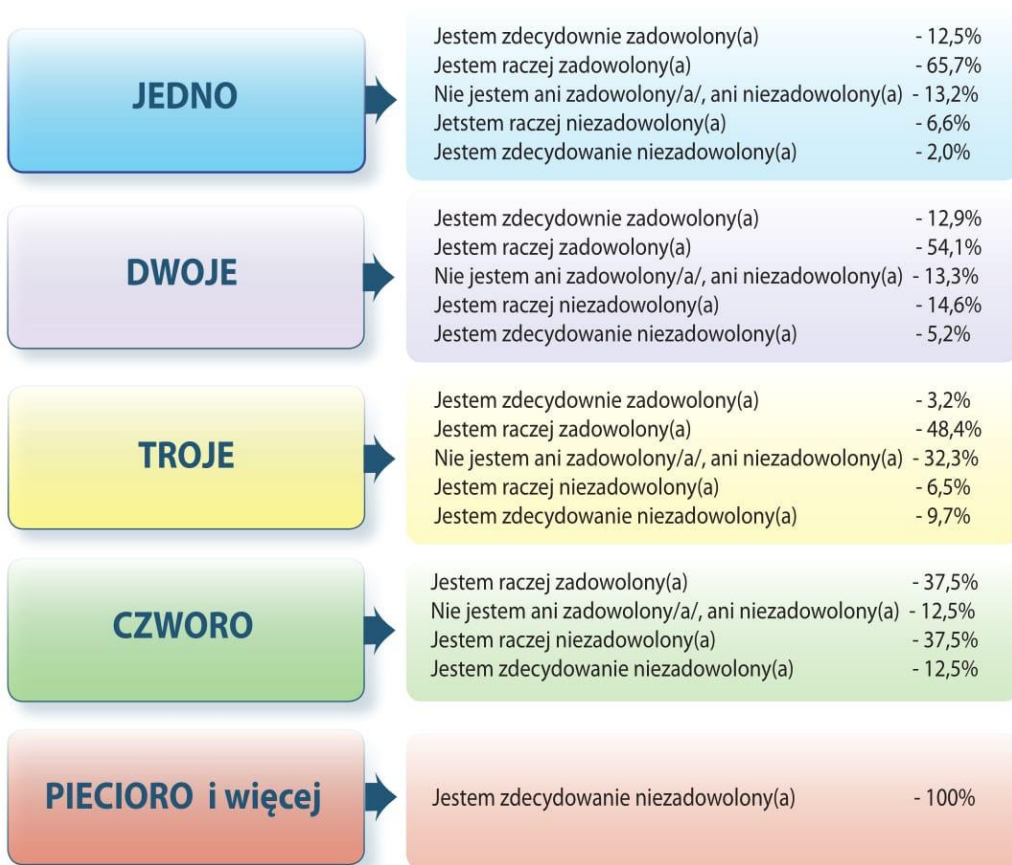
łecznego skutkuje m.in. brakiem zaspokajania potrzeb członków rodzin w wymiarze społecznym, jak potrzeb edukacyjnych, opieki nad dziećmi itd.

Respondenci w 11,5% przypadków wskazywali, że w ich rodzinach są osoby chorujące przewlekle, przy czym najczęściej (w 46,2% przypadków) osobą chorującą było dziecko. 1,2% ogółu ankietowanych odpowiedziało, że w ich rodzinach są osoby niepełnosprawne. W odpowiedzi na pytanie o usługi, z których respondent lub członkowie jego rodziny korzystali w przeciągu ostatniego roku, najczęściej wskazywano na publiczne przychodnie ogólne (97,2%). Respondentów, którzy zaznaczyli tę odpowiedź poproszono o ocenę dostępności danej usługi w skali od 1 do 5, gdzie 1 – bardzo zła, 5 – bardzo dobra. Średnia ocen dla publicznych przychodni ogólnych wyniosła 3,0. Często również wskazywano na publiczne przychodnie specjalistyczne oraz prywatne przychodnie specjalistyczne. Średnie oceny dostępności dla tego typu placówek wyniosły odpowiednio 3,4 i 4,0. W około połowie przypadków rodziny respondentów nie ponoszą żadnych kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją. W większości przypadków preferowaną formą wypoczynku rodzinnego jest oglądanie telewizji. Rzadziej respondenci wskazywali na pobyt na działce, w ogrodzie lub w parku i zakupy. Zarówno wakacje/urlopy, jak i wolne weekendy rodziny respondentów najczęściej spędzają w domu.

Województwo świętokrzyskie jest jednym z relatywnie uboższych regionów w Polsce, należącym do makroregionu Polski Wschodniej. Jednym ze skutków tego rodzaju sytuacji gospodarczej jest sytuacja bytowa i materialna rodzin. Respondenci najczęściej zatrudnieni są w przedsiębiorstwach regionalnej gospodarki, a otrzymywane przez nich warunki płacowe są porównywalnie gorsze od płac w wielkich miastach – metropoliach Polski. Tym samym sytuacja bytowa rodzin lokowana jako jedna z niższych w kraju. Z drugiej strony, jak deklarują badani, gospodarstwa domowe wyposażone są w najbardziej potrzebne urządzenia, a dochody pozwalają na w miarę dostatnie życie. Zaznaczyć jednak trzeba, że badani są raczej zadowoleni z obecnej sytuacji. Nie daje się wśród opinii zauważyć daleko idących frustracji, ale i nie ma zdecydowanego optymizmu. Można to określić jako nastrój społeczny mieszkańców regionów uboższych, gdzie nie ma wysokich aspiracji materialnych.

Wyzwaniem dla regionalnej polityki społecznej będzie pomoc rodzinom, przede wszystkim znajdującym się w sytuacji ubóstwa, rodzinom dotkniętym problemem długotrwałego bezrobocia, rodzinom niepełnym, wielodzietnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. W regionie świętokrzyskim odnotowujemy relatywnie słaby poziom rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Brak zainteresowania kwestiami miejsca zamieszkania oraz brak zaangażowania w sprawy lokalne.

Ważnym wnioskiem z przeprowadzonego badania jest zdiagnozowana trudna sytuacja zdrowotna mieszkańców województwa świętokrzyskiego, co w połączeniu z biernym spędzaniem przez członków rodzin czasu wolnego daje obraz ludzi nie dbających o zdrowie czy pre-

Schemat: Zależność pomiędzy ilością dzieci a stopniem zadowolenia z sytuacji mieszkaniowej rodziny.

ferujących prozdrowotny styl życia. Realizując politykę społeczną na wszystkich szczeblach samorządu należy zwrócić szczególną uwagę na promocję zdrowia, wprowadzenie wśród członków rodzin – dorosłych i dzieci – prozdrowotnych postaw na przykład w postaci spędzania w sposób aktywny czasu wolnego. Wykorzystując do tego typu działań zasoby infrastruktury powstałej w ramach działań m.in. środków europejskich, w postaci boisk i miejsc do uprawiania sportu amatorskiego, ale i wykwalifikowanych kadr zajmujących się promowaniem zdrowego stylu życia.

Na podstawie wyników badania w zakresie polityki społecznej na poziomie lokalnym oraz regionalnym należy koncentrować się na działaniach mających na celu: poprawę sytuacji bytowej rodzin dotkniętych problemem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, poprawę sytuacji zdrowotnej mieszkańców regionu, rozwijanie aktywności społecznej.

Migracje zarobkowe w województwie świętokrzyskim

Migracja, zwłaszcza masowa jest zjawiskiem implikującym szereg zarówno pozytywnych, jak i negatywnych skutków demograficznych, społecznych i gospodarczych zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, jak i krajowym. Wraz z sukcesywnie postępującym zjawiskiem otwierania się rynków pracy Europy Zachodniej migracje stały się zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Swobodny dostęp do rynku pracy, zrównanie większości praw polskich obywateli z prawami z obywatelami krajów Unii zachęca i ułatwia podjęcie decyzji o migracji. Polacy stanowią obecnie jedną z najliczniejszych grup migracyjnych pośród obywateli innych krajów UE

Głównym celem badania była identyfikacja skali, struktury społecznej, motywów i skutków zagranicznych migracji zarobkowych w województwie świętokrzyskim.

Do zebrania informacji koniecznych dla osiągnięcia celu badania wykorzystano metody analizy danych zastanych, bezpośrednich wywiadów kwestionariuszowych oraz pogłębione wywiady telefoniczne.

Respondenci uczestniczący w badaniu zostali wylosowani, z wykorzystaniem tablic liczb losowych, z bazy telefonicznej klientów Oddziału Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, która została udostępniona wykonawcy. Operat losowania liczył ok.1600 rekordów. Przyjęte kryteria doboru pozwoliły uzyskać istotny statystycznie wynik badania. Przed rozpoczęciem badania właściwego przeprowadzono badanie pilotażowe na próbie 10 osób, z zachowaniem sposobów pozyskiwania respondentów założonych dla badania właściwego. W rezultacie przeprowadzonego pilotażu dokonano doprecyzowania (uszczegółowienia) narzędzia badawczego.

WYNIKI BADANIA

PROCESY MIGRACJI W ŚWIELE DANYCH STATYSTYCZNYCH.

W świetle ustaleń demograficznych migracje są drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem stymulującym: ogólną dynamikę rozwoju ludności, rozmieszczenie terytorialne oraz procesy depopulacyjne regionu. Wielkość i kierunek migracji są najczęściej zależne od następujących czynników: stopnia rozwoju gospodarczego i ekonomicznej sytuacji regionu, zmiany na rynku pracy, które stanowią jeden z głównych powodów migracji.

Województwo świętokrzyskie jest jednym z tych, którego populacja w ciągu ostatniej dekady skurczyła się znacząco. W przypadku Polski liczba osób zameldowanych na stałe zmniejszyła się o 0,3% w okresie 1999-2009. Niemniej jednak woj. świętokrzyskie doświadczyło znacznie wyższego ubytku ludności, a wyprzedziły go jedynie województwa: opolskie, łódzkie i śląskie. W pewnym stopniu zmiana ta dokonała się na skutek naturalnego ruchu ludności, niemniej jednak uznać należy, że odpowiedzialne za nią jest notowane od dziesięciu lat ujemne saldo migracji zagranicznych na pobyt stały.

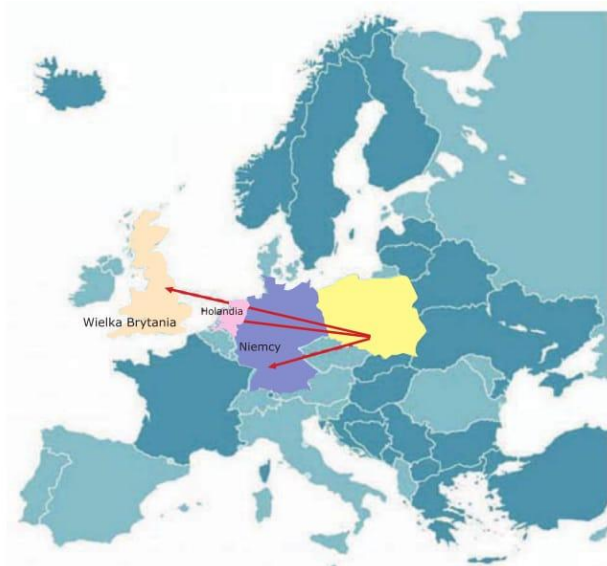
Jak ukazują statystyki, w województwie świętokrzyskim notuje się stały ubytek emigracyjny, mimo że kilka lat wcześniej region cechowało stopniowe zmniejszenie ruchliwości populacji. W 2013 r. zaobserwowano ponowne jej nasilenie (za granicę wymeldowały się w 2013 r. 472 osoby, tj. więcej o 63,9% niż w 2011 r.). Wśród emigrujących za granicę przeważały osoby młode w wieku 25-34 lata, wyraźnie zaznaczył się także wzrost odsetka osób nieco starszych – pomiędzy 35 a 39 rokiem życia. Łącznie grupy te stanowiły 41,9% wszystkich mieszkańców regionu na stałe opuszczających kraj (w 2011 r. –43,4%). Kierunki migracji są oczywiście takie jak w całej Polsce: najwięcej osób emigrowało do Wielkiej Brytanii (31,4%), Niemiec (15,5%) oraz USA (8,7%).

Prognozy rozwoju demograficznego opracowane przez GUS dla lat 2014-2035 są dla województwa świę-

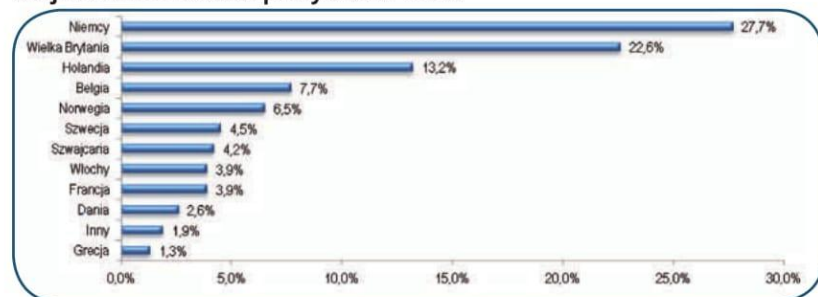
tokrzyskiego bardziej niepokojące niż dla pozostałych regionów kraju ze względu na coraz bardziej uwidaczniające się niekorzystne trendy w procesach demograficznych. W świetle prognozy przewidywany na koniec 2035r. ubytek liczby ludności osiągnie 13%. Mimo, że w świetle prognozy nastąpi ograniczenie wielkości odpływu ludności z województwa, to jednak straty migracyjne pozostaną wysokie (w 2035 r. na poziomie 2,1 tys. osób).

Skala oraz kierunków dotychczasowej rzeczywistej emigracji zarobkowej mieszkańców woj. świętokrzyskiego.

Wyniki uzyskane w przeprowadzonych badaniach empirycznych ukazują stałość triady krajów migracji. Respondenci mieszkają i pracują przede wszystkim w tych trzech krajach: Niemczech (27,7%), Wielkiej Brytanii (22,6%) oraz Holandii (13,2%). Na czwartym miejscu usytuowała się Belgia (7,7%), a na piątym Norwegia (6,5%). Pozostałe kraje emigracji to: Szwecja, Szwajcaria, Francja, Włochy i Dania, w których odsetek pracujących

Miejsce zamieszkania i pracy badań osób.

Opracowanie: Public Dialogue na podstawie badania PAPI

tam mieszkańców z województwa świętokrzyskiego kształtuje się od 4,5% do 2,6%. Niewielka liczba osób z badanej próby mieszka w Grecji (4 osoby), a 1 osoba w Irlandii.

Identyfikacja podstawowych czynników determinujących decyzje o emigracji zarobkowej mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

W świetle danych wynikających z badania podstawowym czynnikiem determinującym decyzję o emigracji, według respondentów są względy ekonomiczne. Dominacja motywacji ekonomicznej w podejmowaniu decyzji o emigracji przede wszystkim związanej z niezadowoleniem z wysokości zarobków i brakiem pracy występuje częściej wśród mężczyzn niż wśród kobiet. Motywację do podjęcia ryzyka związanego z wyjazdem zarobkowym za granicę wzmacniają sieci znajomych, przyjaciół i osób bliskich, które działają, jako ważny zespół czynników przyciągających. W Regionie Wschodnim, do którego należy województwo świętokrzyskie sieci migracyjne są najsilniej rozwinięte w porównaniu z innymi regionami kraju.

Profil demograficzno – społeczny emigranta.

Do pracy za granicą statystycznie najczęściej wyjeżdżają mężczyźni w wieku między 30 a 49 rokiem życia, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, żonaci, mieszkający w mieście. Główny powód wyjazdu to poszukiwanie pracy zarobkowej, niezadowolenie z wysokości otrzymywanego wynagrodzenia. Na emigracji podejmują prace jako robotnicy wykwalifikowani. Są emigrantami długookresowymi, mającymi zapewnioną pracę w momencie wyjazdu. Pozytywnie oceniający swoje decyzję o emigracji, natomiast nie są zdecydowani czy wrócą do Polski.

W przypadku kobiet decydujących się na emigrację najwięcej jest w przedziale między 20 a 39 rokiem życia. Kobiety wyjeżdżające do pracy zagranicę częściej niż mężczyźni posiadają wykształcenie wyższe oraz średnie ogólnokształcące. Ponad 60% wyjeżdżających kobiet jest zamężna.

Korzyści i koszty migracji zarobkowej. Transfer pieniędzy do kraju.

W hierarchii korzyści z emigracji na czele sytuują się korzyści ekonomiczne (zadowolenie z wysokości otrzymywanego wynagrodzenia za pracę pozwalającego na utrzymanie się i dokonanie oszczędności oraz możliwość podjęcia jakiegokolwiek pracy). Najbardziej dotkliwe, negatywne aspekty pobytu na emigracji to: rozłąka z rodziną, tęsknota za krajem, trudności adaptacyjne związane z odmiennymi obyczajami, zwyczajami, nieznajomością języka oraz dotkliwie odczuwane poczucie wyobcowania. Transfer pieniędzy do kraju dotyczy ponad połowy respondentów i jest dokonywany najczęściej raz w miesiącu. Większość emigrantów posiada oszczędności, które zamierza przeznaczyć, przede wszystkim do wykorzystania w kraju, najczęściej na bieżące wydatki, następnie na remont mieszkania lub domu, kupno mieszkania lub domu oraz edukację dzieci. O założeniu własnej działalności gospodarczej myśli niewielka liczba osób.

Ocena warunków pracy. Kariera zawodowa.

Warunki pracy za granicą są oceniane jako lepsze niż w kraju z powodu lepszej organizacji pracy, większość emigrantów posiadała umowę o pracę nie ma konieczności poświęcania dodatkowego czasu na pracę. Swoje zarobki oceniają, jako dobre lub bardzo dobre, mają zapewnioną opiekę zdrowotną, prawo do urlopu w pełnym wymiarze, a część korzysta z dodatkowych świadczeń. Nie muszą korzystać z instytucji pomocy społecznej za granicą. Ruchliwość i awans zawodowy jest w badanej zbiorowości nieznaczny, „trudno w ogóle mówić o karierze zawodowej”, z powodu niskiego poziomu wykształcenia (zasadnicze zawodowe). Większość wykonuje zawód robotnika wykwalifikowanego oraz robotnika niewykwalifikowanego pracując nadal u tego samego pracodawcy w prywatnej firmie wykonując te same obowiązki. Kobiety zajmują częściej wyższe pozycje niż mężczyźni (stanowisko kierownik/menedżer, wolny zawód, urzędnik), chociaż różnice nie są zbyt duże, natomiast mężczyźni częściej niż kobiety wykonują prace, jako robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani.

Wpływ migracji zarobkowych na więzi rodzinne

Chociaż wyniki badań ogólnopolskich wskazują na niekorzystny wpływ migracji na więzi rodzinne, w badanej zbiorowości ocena ich stanu po podjęciu decyzji o emigracji w przeważającej mierze jest korzystna (pozostały bez zmian lub nastąpiło ich polepszenie). Tylko niewielka grupa osób oceniła, że ich relacje z dziećmi pogorszyły się i zaznaczyły się kłopoty wychowawcze z dziećmi.

Wpływ migracji zarobkowej na sytuację ekonomiczną i kondycję rynku pracy

Wpływ migracji zarobkowej na sytuację ekonomiczną i kondycję rynku pracy jest negatywny. Wyjazdy nie mają wpływu na poprawę poziomu kapitału ludzkiego, szczególnie, jeśli noszą sezonowy charakter oraz jeżeli wyjeżdżają osoby o niskich kwalifikacjach i podejmują na emigracji pracę fizyczną. Z kolei, jeśli prace sezonowe podejmują osoby o wyższych kwalifikacjach po powrocie do kraju nie zmieniają swego statusu zawodowego, a jako osoby bezrobotne nie uzyskują łatwiej zatrudnienia. Długie lata wyjazdów do pracy za granicą doprowadzają regiony migracyjne do niekorzystnego rozwoju. Dotychczasowe ustalenia dowodzą, że po akcesji Polski do UE odsetek emigrantów ze Świętokrzyskiego zwiększył się, ale jego pozycja w rankingu województw nie zmieniła się, nadal zajmuje niekorzystną pozycję.

Liczba rodzin ubiegających się o świadczenia rodzinne w krajach UE, EOG

MONITORING PROGRAMÓW:

Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych za 2014r.

Jednym z głównych problemów współczesnych czasów jest zjawisko niepełnosprawności. Osoby z niepełnosprawnościami stanowią grupę zróżnicowaną pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, miejsca zamieszkania, wieku, wykształcenia, sytuacji na rynku pracy i innych cech społeczno – demograficznych. W związku z tym wsparcie osób niepełnosprawnych wymaga podejścia interdyscyplinarnego.

Kluczowym dokumentem na poziomie samorządu regionu mającym na celu systemowe podejście do problemu niepełnosprawności jest przyjęty Uchwałą Nr XLII//746/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 kwietnia 2014r. „Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020”.

Wdrażanie założeń Programu wymaga skoordynowania wielu działań do których należy zaliczyć monitoring czyli stały i systematyczny proces zbierania oraz analizowania wyselekcjonowanych danych ilościowych i jakościowych, pozwalających na opisanie aktualnego stanu realizacji Programu. Monitoring Wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020 realizowany jest przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

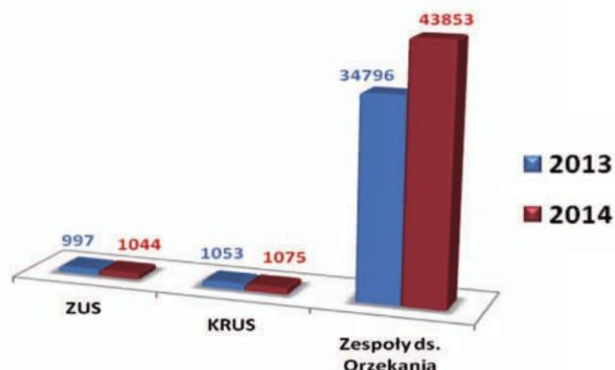
Raport z monitoringu wdrażania w roku 2014 Wojewódzkiego programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020 stanowi zbiór danych zarówno policzalnych, jak i niepoliczalnych przedstawiających najważniejsze inicjatywy oraz przedsięwzięcia podjęte przez realizatorów

w zakresie szeroko rozumianej inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Stanowi bazę licznych informacji dotyczących kondycji społecznej regionu, wskazuje także obszary deficytów, ale również obszary efektywnej interwencji służb pomocy i integracji społecznej w działaniach na rzecz podnoszenia jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców regionu świętokrzyskiego.

Dane zebrane w monitoringu wskazują na:

Znaczny wzrost liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Zjawisko to szczególnie zarysowało się w przypadku liczby orzeczeń Powiatowych zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności – odnotowany wzrost na poziomie ponad 20%. Sytuacja ta wynika ze zmian przepisów dotyczących wydawania kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Z posiadanych prognoz wynika, iż tendencja ta będzie również miała miejsce w następnych latach. O skali zjawiska niepełnosprawności świadczy fakt, iż w 2014r. niepełnosprawność stanowiła jeden z najczęstszych powodów udzielania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej w regionie.

Wykres: Liczba wydanych przez organy orzeczeń o niepełnosprawności w 2013 i 2014r.

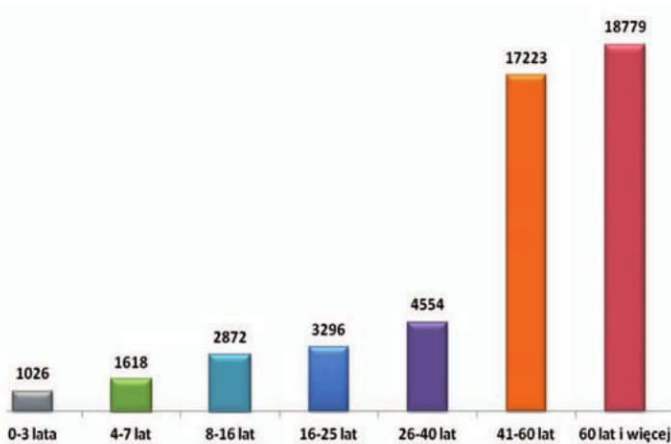
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: ZUS, KRUS, Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Niezmiennie przyczyny występowania zjawiska niepełnosprawności.

Generalnie przyczyny powstawania niepełnosprawności od lat nie ulegają zmianom. Według danych organów orzekających o niepełnosprawności wynika, iż w 2014r. do najczęstszych przyczyn orzekania o niepełnosprawności należą: dysfunkcja narządu ruchu, choroby układu oddechowego i krążenia oraz nowotwory. Optymistycznym kierunkiem zarysowującym się na przestrzeni ostatnich lat jest systematyczne zmniejszenie zachorowalności mieszkańców regionu na choroby układu krążenia i nowotwory

Silną korelację występowania niepełnosprawności i wieku osób.

Z zebranych danych wynika, iż częstość występowania niepełnosprawności jest mocno skorelowana z wiekiem osób – wraz z wiekiem wzrasta liczba osób niepełnosprawnych, przy czym największy przyrost odnotowano pomiędzy grupami wiekowymi 26-40 a 41-59 lat.

Wykres: Liczba osób z niepełnosprawnościami w poszczególnych kategoriach wieku w województwie świętokrzyskim w 2014r.

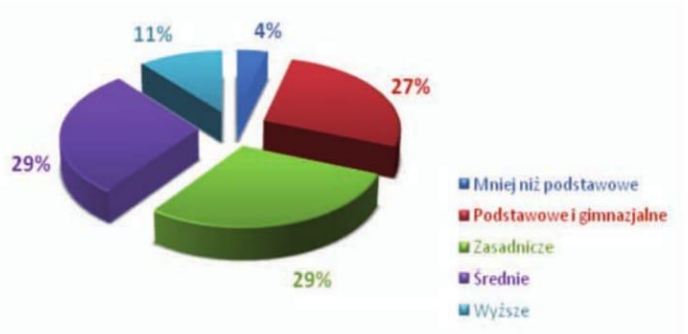
Źródło: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach.

Najsilniejszą korelację przyczyny i niepełnosprawności i wieku wskazują choroby układu oddechowego i krążenia – wraz z wiekiem wzrasta liczba orzeczeń z tytułu w/w przyczyn.

Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych.

Analiza danych wskazała, iż najliczniejszą grupą osób z niepełnosprawnościami jest grupa legitymująca się

wykształceniem średnim – 13 081 osób, zasadniczym – 12 645 osób oraz podstawowym i gimnazjalnym – 11 728 osób. Najmniej liczną grupą osób niepełnosprawnych były osoby posiadające najniższe tj. niepełne podstawowe oraz wykształcenie wyższe: odpowiednio 1 742 i 4 656. Budzącym optymizmem nurtem jest systematyczny wzrost poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych, szczególnie w zakresie wykształcenia średniego oraz wyższego, odpowiednio – wzrost o 3% oraz 4,6% w stosunku do roku 2013.

Wykres: Poziom wykształcenia dorosłych osób niepełnosprawnych w 2014 r.

Źródło: Wojewódzki Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Kielcach.

Wysoki udział wśród niepełnosprawnych uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim –

stanowili oni 25,5% ogółu uczniów, zaś z umiarkowanym i znacznym - 18,4%. W dalszej kolejności są uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a więc z więcej niż jedną niepełnosprawnością (18,1%). Na przestrzeni minionych lat odnotowano wzrost o dwa punkty procentowe udziału uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Najmniej zaś było uczniów niedostosowanych społecznie (3,3%).

Marginalizowanie zjawiska przemocy wobec osób niepełnosprawnych.

Z przeprowadzonej w ramach monitoringu analizy wynika, iż problem przemocy wobec osób niepełnosprawnych nie jest problemem marginalnym, choć nadal marginalizowanym. W 2014r. połowa czyli 7 powiatów w 2014r. zainicjowało kampanie przeciwko stosowaniu przemocy wobec osób z niepełnosprawnościami.

Znikome zainteresowanie samorządów gminnych pozyskiwaniem środków unijnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Według przeprowadzonych badań ankietowych wynika, iż w 2014r. jedynie 7 gmin (tj. 6,9% ogółu) naszego regionu pozyskało wsparcie finansowe na działania skierowane do osób niepełnosprawnych. Samorządy powiatowe w tym zakresie wykazały się większą inicjatywą – 7 powiatów (tj. 50% ogółu) aplikowało o środki unijne na realizację projektów dotyczących zapobiegania niepełnosprawności i ograniczania jej skutków.

Niski odsetek samorządów posiadających opracowane dokumenty strategiczne na rzecz osób niepełnosprawnych.

Nie wszystkie powiaty regionu posiadały w 2014 roku opracowane programy działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Brak programów odnotowaliśmy w powiecie: staszowskim, skarżyskim, sandomierskim oraz Mieście Kielce z tym, że działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami zostały uwzględnione w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Kielce na lata 2014-2020.

Poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

Do najpilniejszych kwestii w zakresie wyrównywania szans niepełnosprawnych mieszkańców regionu świętokrzyskiego należały działania mające na celu poprawę warunków ich życia poprzez aktywizację zawodową. Na przestrzeni lat 2013 i 2014 odnotowano na terenie województwa zmniejszenie liczby bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami o ponad 8%.

Zebrane dane wskazują także na korzystne zjawisko jakim jest zwiększenie liczby ofert pracy dla tej grupy mieszkańców regionu.

Zwiększanie dostępu do budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami.

Z zebranych od samorządów gminnych danych wynika, że na terenie województwa istnieją 544 budynki użyteczności publicznej, podległe gminom w których nie zostały zlikwidowane bariery architektoniczne. Natomiast w ubiegłym roku w 102 budynkach podległych gminom bariery te zostały usunięte. Zestawienie to pozwala na wysunięcie wniosku, iż pomimo wieloletnich zaniedbań w tym obszarze następuje znacząca poprawa sytuacji.

Znaczne zainteresowanie osób niepełnosprawnych rehabilitacją społeczną.

Do najpopularniejszych form rehabilitacji społecznej realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie w regionie należy zaliczyć dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych czyli takich przedmiotów, które zgodnie z zaleceniami lekarskimi są niezbędne osobom z niepełnosprawnościami do codziennego funkcjonowania. Przedmioty ortopedyczne tj.: protezy, kule, wózki inwalidzkie, aparaty słuchowe otrzymało: 5 432 osób na łączną kwotę: 4 445 147 zł. Biorąc pod uwagę liczbę złożonych wniosków, których wpłynęło: 7 888 zrealizowano niespełna 69% spośród ogółu, co wskazuje na duże potrzeby w tym zakresie. W przypadku turnusów rehabilitacyjnych zapotrzebowanie jest znacznie wyższe niż możliwości finansowe samorządów powiatowych.

Sytuację społeczno – ekonomiczną osób niepełnosprawnych w naszym regionie na podstawie przeprowadzonej analizy należy ocenić jako gorszą niż pozostałych mieszkańców. Niemniej widoczna jest systematyczna poprawa warunków funkcjonowania tej grupy osób w wielu kluczowych obszarach: rynku pracy, poziomu wykształcenia oraz dostępności do budynków użyteczności publicznej. Szereg kwestii m.in.: programowanie strategiczne, pozyskiwanie środków UE, niezaspokojone w pełni potrzeby w zakresie dostępu do rehabilitacji wymaga podjęcia zintensyfikowanych działań oraz interwencji tym bardziej, iż nowa perspektywa programowania unijnego stanowi szansę na pozyskiwanie środków na działania na rzecz tej grupy społecznej.

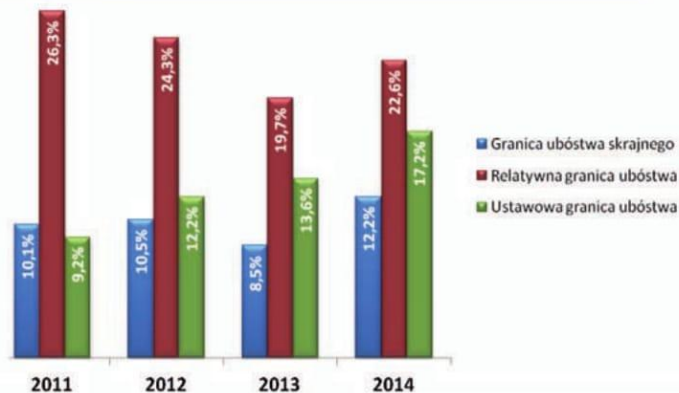

ANALIZY

Ubóstwo w województwie świętokrzyskim w 2014 roku

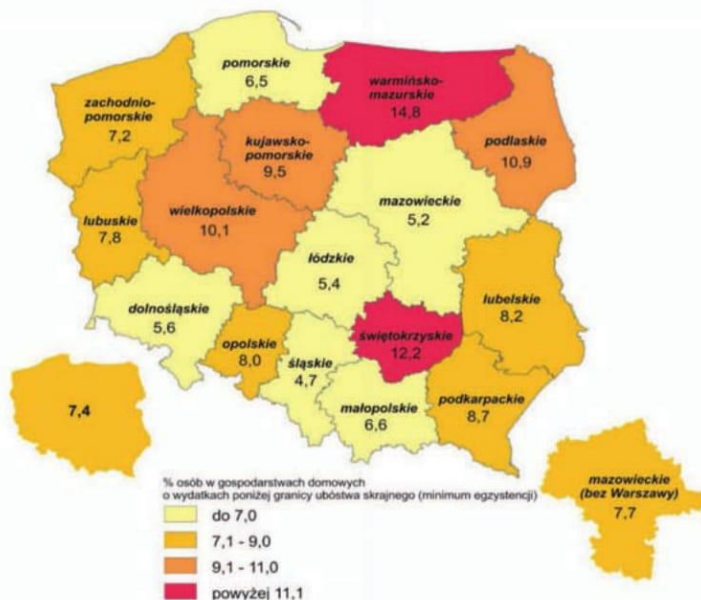
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizując Rastawowe zadanie samorządu województwa dotyczące rozpoznawania przyczyn ubóstwa, corocznie dokonuje analizy tego zjawiska w regionie świętokrzyskim. Analiza ta oparta jest na wynikach badania realizowanego przez Główny Urząd Statystyczny pn. „Ubóstwo ekonomiczne w Polsce” oraz badania pn. „Sytuacja gospodarstw domowych w Polsce”. Na potrzeby analizy zjawiska ubóstwa z w/w źródeł wykorzystane zostały dane prezentujące międzyregionalne zróżnicowanie wskaźników ubóstwa. Na potrzeby analizy wewnątrzregionalnej skorzystano także z danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego oraz Centralnej Aplikacji Statystycznej. Na ich podstawie zbudowany został indeks w skład którego weszły następujące zmienne:

- ▶ stopa bezrobocia,
- ▶ liczba osób długotrwale bezrobotnych w łącznej liczbie mieszkańców,
- ▶ przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto,
- ▶ dochody budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca,
- ▶ wskaźnik deprivacji lokalnej – liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne z pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców,
- ▶ wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy społecznej,
- ▶ liczba osób w rodzinach wielodzietnych otrzymujących pomoc w łącznej liczbie osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej,
- ▶ liczba osób w rodzinach niepełnych korzystających z pomocy w łącznej liczbie osób w rodzinach otrzymujących pomoc społeczną.

Wykres: Wskaźnik zagrożenia ubóstwem ekonomicznym w 2013 roku w województwie świętokrzyskim

Źródło: Analiza pn. „Indeks zagrożenia ubóstwem w województwie świętokrzyskim”2014.

Mapa: Wskaźnik zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2013 r. według województw

Źródło: Analiza pn. „Indeks zagrożenia ubóstwem w województwie świętokrzyskim”2014

Analiza danych dotyczących zasięgu ubóstwa w województwie świętokrzyskim na przestrzeni lat 2011-2014 wskazuje, iż w okresie od 2011 do 2013 w przypadku

zasięgu ubóstwa mierzonego według granicy ubóstwa skrajnego oraz relatywnej granicy ubóstwa występowała tendencja spadkowa. Z odwrotnym malejącym trendem mamy do czynienia w przypadku analizy zjawiska ubóstwa mierzonego według ustawowej granicy ubóstwa. W przypadku pomiaru z zastosowaniem ustawowej granicy ubóstwa, wpływ na wielkość tego wskaźnika miała zmiana kryteriów dostępu do świadczeń pomocy społecznej tj. podniesienie progu interwencji socjalnej zwiększyło potencjalną grupę osób uprawnionych do pobierania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Jak wynika z **danych GUS w roku 2014 w regionie świętokrzyskim odnotowano zahamowanie trendu spadkowego i wzrost odsetka osób w rodzinach dotkniętych problemem ubóstwa mierzonego według wszystkich trzech granic stosowanych w metodologii GUS.**

Indeks zagrożenia ubóstwem jest narzędziem umożliwiającym dokonanie porównania poszczególnych powiatów pod względem stopnia zagrożenia ubóstwem. Spośród zmiennych wchodzących w skład indeksu ubóstwa trzem nadana została wyższa ranga. Są to: długotrwale bezrobotni, wskaźnik deprivacji lokalnej oraz długotrwale korzystający z pomocy społecznej.

W oparciu o założone w analizie przedziały zagrożenie ubóstwem w stopniu bardzo wysokim odnotowano **w powiecie opatowskim**. Trzy powiaty są zagrożone

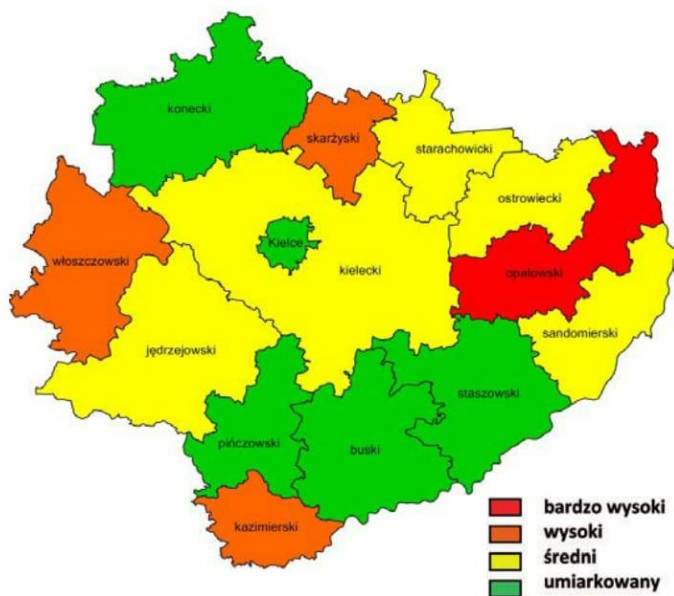

ubóstwem w stopniu wysokim; są to: **kazimierski, skarżyski** oraz **włoszczowski**. W pięciu powiatach województwa odnotowano zagrożenie ubóstwem w stopniu średnim, natomiast relatywnie najkorzystniejsza sytuacja występuje w powiatach: buskim, koneckim, m. Kielce, pińczowskim oraz staszowskim.

Ubóstwo jest zjawiskiem wielowymiarowym, a tym samym nie ma jednej uniwersalnej metody pomiaru tego zjawiska. Stosowane przez GUS granice ubóstwa dają obraz sytuacji w zakresie zagrożenia ubóstwem w poszczególnych województwach. Na podstawie cyklicznych analiz GUS, można dokonywać obserwacji pewnych tendencji w zakresie zasięgu tego zjawiska na przestrzeni lat. Publikowane przez GUS dane za 2014 pokazują, iż w województwie świętokrzyskim mamy do czynienia ze wzrostem liczby osób zagrożonych ubóstwem w stosunku do lat ubiegłych. Dane te są niepokojące, ponieważ do tej pory na przestrzeni lat 2011-2013 wskaźniki zagrożenia ubóstwem (wg. granicy ubóstwa skrajnego oraz relatywnej granicy ubóstwa) wykazywały tendencje malejące. Jedną z przyczyn tej sytuacji można upatrywać w fakcie, iż jest to pokłócie globalnego kryzysu gospodarczego. Jak wskazują autorzy Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, świętokrzyskie jest jednym z regionów Polski najbardziej wrażliwych na negatywne skutki spowolnienia rozwoju społeczno-gospodarczego.

Analiza problemu ubóstwa z uwzględnieniem sytuacji społeczno – demograficznej województwa świętokrzyskiego pozwala na określenie przyczyn tego zjawiska w województwie świętokrzyskim. Są to:

- niski stopień urbanizacji,
- wysoka stopa bezrobocia,
- struktura gospodarki regionu w której dominują mało efektywne działy produkcji,

Mapa: Poziom zagrożenia ubóstwem w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne ROPS

- obserwowany proces depopulacji mieszkańców województwa skutkujący niekorzystnymi trendami demograficznymi,
- przeciętny dochód na jednego mieszkańca poniżej średniej krajowej,
- znaczący odsetek osób pracujących w rolnictwie,
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych.
- wrażliwość gospodarki regionu na zmiany koniunktury kryzys gospodarczy.

Lata 2015 - 2016 to początek wdrażania na poziomie operacyjnym Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020, a jednym z kluczowych jego zadań jest reali-

zacja celów Strategii Europa 2020 w zakresie priorytetu określonego jako wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Wyzwaniem określonym w ww. dokumencie jest zmniejszenie wskaźnika liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 20 mln, przy czym dla Polski jako cel krajowy wskazano zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa. Dlatego dane zgromadzone na potrzeby niniejszego opracowania mogą stanowić punkt wyjścia w pomiarze skuteczności interwencji RPO WŚ w ramach Osi Priorytetowej 9 - pn. „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem”.

SZKOLENIA

Szkolenia dla kadr pomocy i integracji społecznej, członków zespołów interdyscyplinarnych oraz gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w 2015r. przeprowadził szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy rodzinie skierowane do Członków Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu: włoszczowskiego, koneckiego, staszowskiego, jędrzejowskiego oraz starachowickiego i skarżyskiego.

Zorganizowanie szkoleń dla 120 Członków Zespołów Interdyscyplinarnych w tak szerokim zakresie było możliwe dzięki pozyskaniu dotacji z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” oraz dotacji celowej dla Samorządu Województwa na realizację bieżących zadań własnych z rezerwy celowej, przeznaczonej na dofinansowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z zaangażowaniem środków z budżetu Samorządu Województwa.

Zdobytą przez uczestników szkoleń wiedza i umiejętności stanowią istotne wsparcie dla pracy Zespołów Interdyscyplinarnych w regionie. Spójny system skoordynowanych struktur szczebla lokalnego i zharmonizowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego zwiększy sku-

teczność szybkiego reagowania na zgłaszane potrzeby interwencji w rodzinach potrzebujących wsparcia.

ROPS prowadząc cykliczne szkolenia od 2006 roku dla Członków Zespołów Interdyscyplinarnych szczególną uwagę zwraca na przygotowanie merytoryczne do pracy z osobami doświadczającymi różnych form przemocy. To od kompetencji pomagających profesjonalistów z Zespołów Interdyscyplinarnych zależy dalsze działanie i życie osób zgłaszających się po wsparcie.

Zespoły Interdyscyplinarne koncentrując swoje siły na współpracy instytucji i służb opracowują plan pomocy, proponując spojrzenie na daną sytuację z różnych perspektyw: psychologicznej, socjalnej, prawnej i często medycznej.

Umiejętności pomagania muszą być doskonałe, a współpraca służb i instytucji gwarantuje dobry przepływ informacji.

W ramach kreowania polityki antyalkoholowej w regionie Członkowie Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą odbiorcami tematyki w obszarze:

- pierwszego kontaktu z uzależnionym klientem, osobą współuzależnioną i członkami rodzin,

- najczęściej popełnianymi błędami w motywowaniu osób uzależnionych do podjęcia leczenia,
- funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym,
- przesłanek do założenia Niebieskiej Karty,
- zasad wydawania i cofania zezwoleń,
- prowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W ostatnim kwartale br. grupa 80 pracowników jednostek pomocy i integracji weźmie udział w szkoleniu o tematyce rekomendowanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, dotyczącej podniesienia poziomu bezpieczeństwa i wzmocnienia tożsamości zawodowej.

Omówione zostaną m.in. kwestie dotyczące pomocy przedmedycznej, obrony koniecznej, umiejętności stosowania prostych i skutecznych technik samoobrony.

Działania szkoleniowe realizowane przez ROPS są odpowiedzią na zgłaszane potrzeby i służą zwiększeniu kompetencji pracowników pomocy i integracji społecznej oraz osób zaangażowanych w organizowanie efektywnego systemu wsparcia na poziomie lokalnym samorządu.

Barbara Jakacka-Green

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Świętokrzyski model współpracy międzyinstytucjonalnej

W okresie od stycznia do sierpnia 2015r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizował projekt systemowy pn. „Współpraca i kwalifikacje kadr gwarancją skutecznej pomocy” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII, Działanie 7.1 – Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji; Poddziałanie 7.1.3 - Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej.

Projekt stanowił wsparcie działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Jego celem było: „Zwiększenie skuteczności i efektywności kadr pomocy i integracji społecznej na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w województwie świętokrzyskim”.

Cele szczegółowe to:

- Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w województwie świętokrzyskim
- Poprawa komunikacji, wdrożenie nowoczesnych metod pracy i wypracowanie zasad współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz wspólnego klienta
- Wzrost kompetencji pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej m. in. w zakresie pracy z osobami opuszczającymi zakłady karne i instytucje resocjalizujące nieletnich.

Wsparcie w ramach projektu realizowane było w formie warsztatów. Kierowane było do wszystkich pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej oraz przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia.

Różny potencjał instytucji może wzajemnie uzupełniać się i wzmacniać na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Bezspornymi korzyściami ze współpracy dla społeczności lokalnych są:

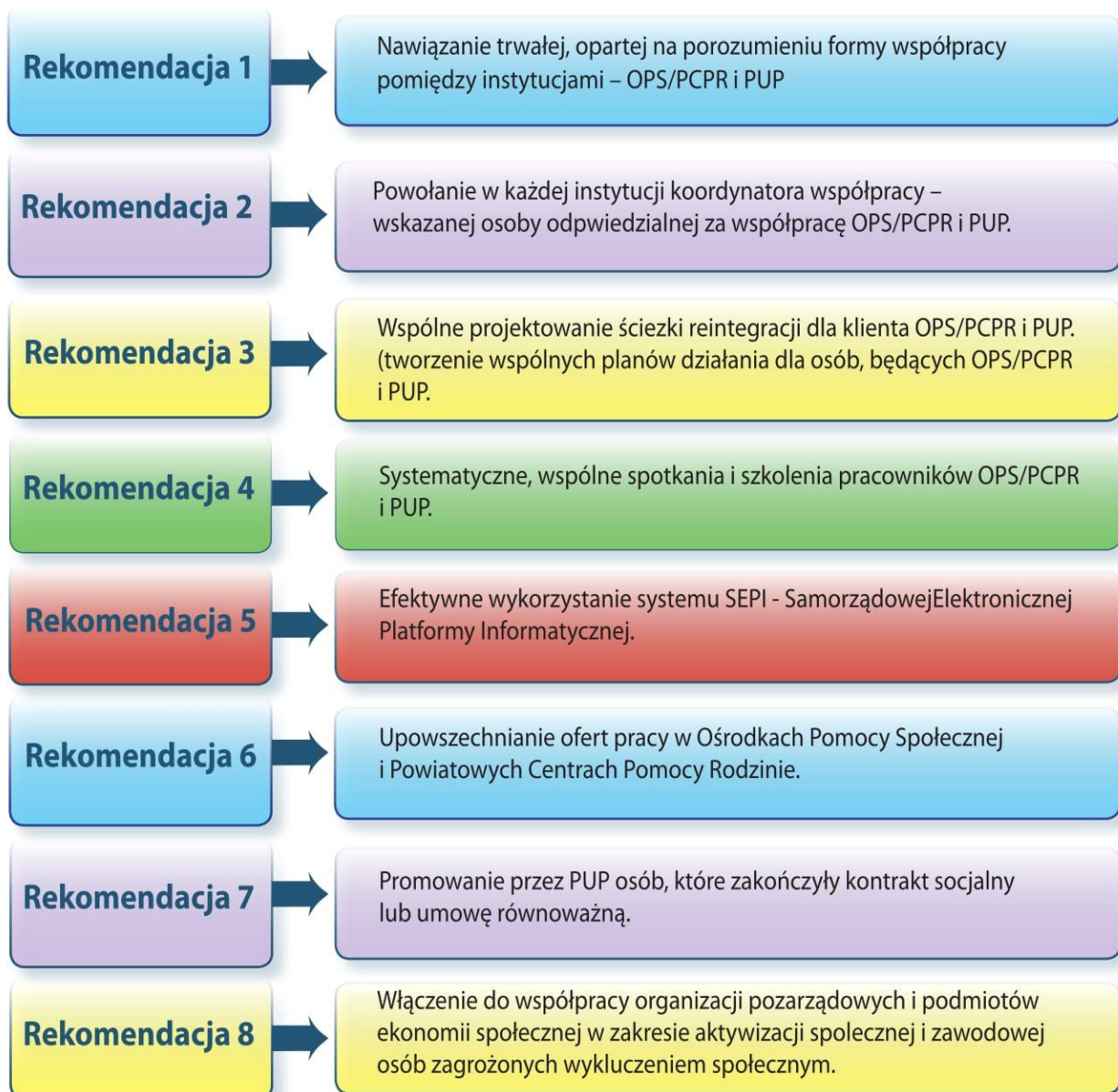
- lepsze diagnozowanie sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zapewnienie sprawnej wymiany informacji na temat wspólnego klienta;
- kompleksowe wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- efektywne i skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych.

W ramach projektu systemowego powołana została Regionalna Platforma Współpracy – OPS/PCPR/PUP, której zadaniem było zapewnienie skutecznej współpracy międzyinstytucjonalnej. W jej skład weszli przedstawiciele instytucji pomocy i integracji społecznej, publicznych służb zatrudnienia oraz organizacji pozarządowych. Działania Regionalnej Platformy Współpracy polegały na powołaniu Grupy Tematycznej ds. Współpracy Międzyinstytucjonalnej oraz prowadzeniu strony internetowej.

Grupa Tematyczna opracowała rekomendacje, które posłużyły wypracowaniu modelu współpracy międzyinstytucjonalnej w regionie. Współpraca międzyinstytucjonalna nabiera szczególnego znaczenia w obliczu nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 preferowane będą projekty partnerskie instytucji pomocy i integracji społecznej z instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej.

Tego typu inicjatywy są dobrymi platformami wzajemnej edukacji, poznawania misji poszczególnych instytucji i podmiotów oraz wzmacniania solidaryzmu. Świętokrzyski Model Współpracy Międzyinstytucjonalnej to początek procesu tworzenia szerokich instytucjonalnych koalicji.

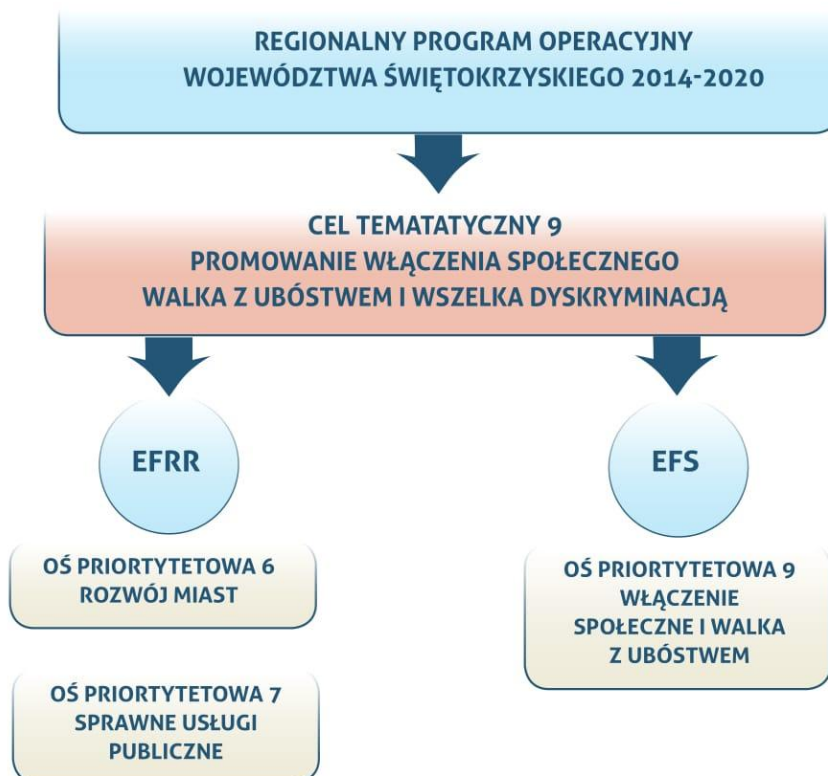

Regionalna polityka społeczna a nowa perspektywa finansowa 2014-2020 „w pigułce”

21 maja 2014 r. przyjęta została **Umowa partnerstwa** określająca strategię interwencji funduszy europejskich w ramach unijnej polityki spójności w latach 2014-2020. Dokument określa kontekst strategiczny w wymiarze tematycznym i terytorialnym oraz obowiązujące ramy finansowe i wdrożeniowe. Polska realizować będzie **11 celów tematycznych**, z punktu widzenia polityki społecznej, kluczowym celem tematycznym jest cel 9 tj.: **Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.**

Instrumentem mającym przyczynić się do realizacji ambitnych celów w zakresie zmniejszenia liczby osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym na poziomie województwa jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020. RPO w obecnym okresie programowania jest programem dwufunduszowym (finansowanie zarówno z EFRR, jak i EFS).

W niniejszym biuletynie przedstawiamy szczegółowe zapisy umieszczone w Osi priorytetowej 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem RPOWS 2014-2020.

Oś priorytetowa 9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem.
Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.
Europejski Fundusz Społeczny
Priorytet inwestycyjny 9i.

Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

Cel szczegółowy: Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie.

**Wsparcie UE w wysokości:
33 252 672,00 EUR**
Typy przedsięwzięć:

- kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno – zawodowa wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej;
- narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej w szczególności kontrakty socjalne, programy aktywności lokalnej, programy integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami;
- kursy, szkolenia i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych;
- aktywizację zawodową poprzez staże, subsydiowane zatrudnienie, zatrudnienie wspomaganie dla osób z niepełnosprawnościami oraz działania wspierające w tym poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trener pracy;
- reintegrację społeczną i zawodową realizowaną przez Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Kluby Integracji Społecznej i Centra Integracji Społecznej;
- terapię oraz poradnictwo indywidualne i grupowe (w tym psychologiczne i psychospołeczne) wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy;
- wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej (m.in. działania związane z animacją lokalną, streetworkingiem, coachingiem, treningiem pracy) z uwzględnieniem wolontariatu.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) w szczególności:

- instytucje pomocy i integracji społecznej,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- jednostki organizacyjne,
- związki i stowarzyszenia JST,
- podmioty reintegracyjne,
- realizujące usługi reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe.

Grupy docelowe:

- osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby bezrobotne dla których ustalono trzeci profil pomocy (oddaleni od rynku pracy), zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- otoczenie osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

<p>Priorytet inwestycyjny 9iv. Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.</p>	<p>Cel szczegółowy 1: Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Wsparcie UE w wysokości: 33 252 672,00 EUR</p>
<p>Typy przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwianie dostępu i podnoszenie jakości usług społecznych. • profilaktykę społeczną skierowaną do dzieci i rodzin w ramach działalności placówek wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych itp.; • wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny tj. działania asystenta rodziny, grupy wsparcia, interwencja kryzysowa, warsztaty i poradnictwo dla rodzin, w tym m.in. specjalistyczne, terapeutyczne i prawne (poradnictwo prawne i obywatelskie świadczone w oparciu o zdiagnozowane, indywidualne potrzeby uczestników może być realizowane tylko jako integralna część kompleksowego projektu); • wsparcie procesu usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem, w tym poprzez specjalistyczne poradnictwo, usługi w mieszkaniach treningowych (np. pobyt czasowy z uwzględnieniem usług w formie treningów, nauki samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej, zmierzające do całkowitego usamodzielnienia) oraz mieszkaniach wspomaganych (pobyt stały dla osób starszych i niepełnosprawnych, częściowo lub całkowicie niesamodzielnych i wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych); • rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz wsparcie dla procesu deinstytucjonalizacji form instytucjonalnych pieczy zastępczej, • wsparcie rodzin i wychowanków pieczy zastępczej w ramach m.in. poradnictwa, terapii i specjalistycznego wsparcia; • podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób związanych ze świadczeniem usług społecznych, w tym osób sprawujących pieczę zastępczą (działania te mogą być realizowane tylko jako integralna część kompleksowego projektu). <p>Beneficjenci: Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednostki samorządu terytorialnego, • jednostki organizacyjne, • związki i stowarzyszenia JST, • instytucje pomocy i integracji społecznej, • podmioty organizujące pieczę zastępczą, • podmioty ekonomii społecznej w tym organizacje pozarządowe, • podmioty lecznicze wykonujące na terenie województwa świętokrzyskiego działalność leczniczą finansowaną ze środków publicznych, • podmioty uprawnione do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz realizujące zadania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia. <p>Grupy docelowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, w tym rodziny i dzieci, • pensjonariusze placówek opiekuńczych, osoby funkcjonujące w ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, • dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych, • osoby zależne, osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną lub po zakończonym okresie sprawowania opieki. 		

<p>Priorytet inwestycyjny 9v. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.</p>	<p>Cel szczegółowy: Wzmocnienie sektora ekonomii społecznej w kreowaniu nowych miejsc pracy.</p>	<p>Wsparcie UE w wysokości: 9 530 641,00 EUR</p>
<p>Typy przedsięwzięć:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wsparcie sektora ekonomii społecznej. <ul style="list-style-type: none"> kompleksowe usługi wsparcia sektora ekonomii społecznej, w tym usługi animacyjne, inkubacyjne, biznesowe realizowane w ramach OWES; wsparcie dotacyjne związane z tworzeniem miejsc pracy w nowych lub istniejących podmiotach ekonomii społecznej, tworzenie regionalnych i lokalnych partnerstwa na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej, w tym klastrów ekonomii społecznej; podnoszenie kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia zawodowego kadry podmiotów ekonomii społecznej (w tym pracowników i wolontariuszy). Koordinacja rozwoju ekonomii społecznej w regionie. <ul style="list-style-type: none"> inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym oraz OWES; budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji) w celu nawiązania stałej współpracy; organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług; współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), stosowania klauzul społecznych/społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej. <p>Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe, podmioty działające na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem, Lokalne Grupy Działania, komórka organizacyjna/departament Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w zakresie działań związanych z koordynacją rozwoju sektora ekonomii społecznej. <p>Grupy docelowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacja pozarządowe, osoby i podmioty planujące rozpocząć działalność gospodarczą w obszarze ekonomii społecznej, podmioty wspierające sektor ekonomii społecznej, osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. 		

UWAGA

KONKURS: ROZWÓJ WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH

Informujemy, iż Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego ogłosił konkurs zamknięty nr: RPSW.09.02.01-IZ.00-26-008/15 na składanie wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **Osi Priorytetowej. 9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem dla Poddziałania.**

I. 9.2.1 ROZWÓJ WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH.

Wsparciem mogą zostać objęte następujące typy operacji w ramach naboru:

Ułatwianie dostępu i podnoszenie jakości usług społecznych, poprzez:

1. Profilaktykę społeczną skierowaną do dzieci i rodzin w ramach działalności placówek wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych itp.
2. Wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny, tj. działania asystenta rodziny, grupy wsparcia, interwencja kryzysowa, warsztaty i poradnictwo dla rodzin, w tym m.in. specjalistyczne, terapeutyczne i prawne (poradnictwo prawne i obywatelskie świadczone w oparciu o zdiagnozowane, indywidualne potrzeby uczestników może być realizowane tylko jako integralna część kompleksowego projektu).
3. Wsparcie procesu usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem, w tym poprzez specjalistyczne poradnictwo, usługi świadczone w ramach mieszkalnictwa wspomaganego – chronionego, treningowego i wspieranego (np.: pobyt czasowy z uwzględnieniem usług w formie treningów, nauki samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej, zmierzające do całkowitego usamodzielnienia).
4. Wsparcie systemu pieczy zastępczej poprzez:
 - a) rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz wsparcie dla procesu deinstytucjonalizacji form instytucjonalnych pieczy zastępczej;
 - b) wsparcie rodzin i wychowanków pieczy zastępczej w ramach m.in. poradnictwa, terapii i specjalistycznego wsparcia.
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób związanych ze świadczeniem usług społecznych, w tym osób sprawujących pieczę zastępczą.
O dofinansowanie projektu mogą ubiegać się wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:
 - jednostki samorządu terytorialnego,
 - jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia JST,
 - instytucje pomocy i integracji społecznej,
 - podmioty organizujące pieczę zastępczą (zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
 - podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe.

**Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi:
16 750 000 PLN**

Termin i forma składania wniosków o dofinansowanie projektów:

Wniosek o dofinansowanie projektu należy składać poprzez Lokalny System Informatyczny do obsługi Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (LSI) oraz w wersji papierowej **do dnia 11 grudnia 2015 r.**

Regulamin konkursu dla Poddziałania 9.2.1 wraz z załącznikami dostępne są na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 oraz w wersji papierowej w Sekretariacie Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

II. Działanie 9.1. AKTYWNA INTEGRACJA ZWIĘKSZAJĄCA SZANSE NA ZATRUDNIENIE

(nr: RPSW.09.01.00-IZ.00-26-009/15):

Wsparciem mogą zostać objęte następujące typy operacji w ramach naboru:

1. Kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno – zawodowa wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej, obejmująca następujące działania:
 - a) narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej, w szczególności:
 - **kontrakty socjalne, w ramach których możliwe jest zastosowanie:**
 - pracy socjalnej (zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej),
 - prac społecznie użytecznych (zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy),
 - usług aktywnej integracji,
 - działań o charakterze środowiskowym;
 - **programy aktywności lokalnej, przewidujące możliwość zastosowania w ramach projektu:**
 - środowiskowej pracy socjalnej realizowanej przez pracownika socjalnego lub inną osobę,
 - usług aktywnej integracji,
 - prac społecznie użytecznych (zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy),
 - działań o charakterze środowiskowym;
 - **programy integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami przewidujące możliwość zastosowania w ramach projektu:**
 - środowiskowej pracy socjalnej,
 - usług aktywnej integracji,
 - działań o charakterze środowiskowym na zasadach przewidzianych dla programu aktywności lokalnej;
 - b) kursy, szkolenia i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych;
 - c) aktywizację zawodową poprzez staże, subsydiowane zatrudnienie, zatrudnienie wspomaganie dla osób z niepełnosprawnościami oraz działania wspierające, w tym poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trener pracy;
 - d) reintegrację społeczną i zawodową realizowaną przez Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Kluby Integracji Społecznej i Centra Integracji Społecznej;
 - e) terapię oraz poradnictwo indywidualne i grupowe (w tym psychologiczne i psychospołeczne) wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy;
 - f) wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej (m.in. działania związane z animacją lokalną, streetworkingiem, coachingiem, treningiem pracy) z uwzględnieniem wolontariatu.

O dofinansowanie projektu mogą ubiegać się wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:

- instytucje pomocy i integracji społecznej,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia JST,
- podmioty reintegracyjne, realizujące usługi reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:
- CIS i KIS,
- ZAZ i WTZ, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- podmioty ekonomii społecznej, w tym organizacje pozarządowe.

**Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu wynosi:
11 000 000 PLN.**

Z ogólnej puli środków przeznaczonych na konkurs wyodrębniona została alokacja w wysokości:
2 500 000 PLN dla typu operacji 1d) – reintegracja społeczna i zawodowa realizowana przez Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywności Zawodowej, Kluby Integracji Społecznej i Centra Integracji Społecznej.

Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania projektu wynosi:

- **85%** - dla ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie kosztów kwalifikowalnych,
- **95%** - dla podmiotów ekonomii społecznej, innych podmiotów niepublicznych wynosi **95%** kosztów kwalifikowalnych

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia minimalnego wkładu własnego w wysokości odpowiednio 15% lub 5% kosztów kwalifikowalnych.

Termin i forma składania wniosków o dofinansowanie projektów:

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć w wersji papierowej oraz elektronicznej za pośrednictwem Generatora Wniosków o Dofinansowanie dla RPO WŚ 2014 - 2020 (zwanego dalej LSI) w terminie od dnia 21 grudnia 2015r. do dnia 15 stycznia 2016r. (do godziny 15.00).

Termin zakończenia oceny wniosków planowany jest na koniec kwietnia 2016r.

Regulamin konkursu dla Działania 9.1 wraz z załącznikami dostępne są na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020 oraz w wersji papierowej w Sekretariacie Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

SPIS TREŚCI

	XI PLEBISYCYT „ŚWIĘTOKRZYSKI ANIOŁ DOBROCI”	str 3
	KIERUNEK EKONOMIA SPOŁECZNA	
	Inauguracyjne posiedzenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej	str 4
	Wyniki Procesu Akredytacji Świętokrzyskich OWES	str 5
	MONITORING WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	str 6
	Sytuacja społeczno – ekonomiczna rodzin z dziećmi w województwie świętokrzyskim Raport z badania przeprowadzonego w 2014 roku	str 6
	Migracje zarobkowe w województwie świętokrzyskim	str 9
	MONITORING PROGRAMÓW:	
	Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych za 2014 r.	str 12
	ANALIZY	
	Ubóstwo w województwie świętokrzyskim w 2014 roku	str 15
	SZKOLENIA	
	Szkolenia dla kadr pomocy i integracji społecznej, członków zespołów interdyscyplinarnych oraz gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	str 17
	Świętokrzyski model współpracy międzyinstytucjonalnej	str 18
	Regionalna polityka społeczna a nowa perspektywa finansowa 2014 2020 „w pigułce”	str 20
	Oś priorytetowa 9. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem. Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Europejski Fundusz Społeczny	str 21-23
	KONKURS: ROZWÓJ WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH	str 24

Wydawca:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.sejmik.kielce.pl
tel.: 41 342 12 42

Koncepcja i redakcja:

Barbara Jakacka-Green
Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach

© Copyright by Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach

Wydanie II/2015 r.

Nakład 1000 egzemplarzy
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Skład i druk:

Agencja Wydawnicza „ARGI” sc, ul. Żegiestowska 11, 50-542 Wrocław
www.argi.pl